

Giới Thiệu Cựu Ước

Bài 14 ÊXÔTÊ

Mục Sư Hồ Xuân Phước

Câu Chia Khóa: 4:14

Nếu con giữ yên lặng trong lúc này, người Do-thái sẽ được giúp đỡ và giải cứu từ nơi khác. Nhưng con và dòng họ con sẽ bị tiêu diệt. Biết đâu con được chức hoàng hậu là vì có thời điểm như thế này!

Nhân Vật Chính:

E-xơ-tê, Mạc-đô-chê, vua A-suê-ru (Xerxes I), Ha-man

Câu chuyện Êxotê xảy ra trong thời Exơra & Nêhêmi. Sách mang tên nhân vật chính, Êxotê. Êxotê có nghĩa là “ngôi sao”. Mặc dầu tên “Đức Chúa Trời” không được trực tiếp đề cập đến, sự hiện diện của Ngài đầy dẫy trong suốt câu chuyện. Lý do? Tránh kiểm duyệt của chính quyền Pherơơ.

Exơra và Nêhêmi kể lại việc hồi hương, xây dựng Đền thờ và thành Giêrusalem của một số người. Êxotê ghi lại các biến cố tại Pherơơ (Persia, Batur). Số người Ysơraên ở lại Pherơơ đông hơn số người hồi hương năm xưa rất nhiều.

Êxotê ghi lại sự giải cứu kỳ diệu của Đức Chúa Trời đối với dân Ngài trong lúc bị lưu đày nơi xứ người. Chúa bảo vệ họ qua nhiều thế kỷ để chuẩn bị sự ra đời của Chúa Cứu Thế. Vì lý do đó, Ngài không để bất cứ cường quốc hay quyền lực nào xóa bỏ tuyển dân của Ngài. Chúa đã dùng Êxotê giải cứu dân Ngài.

- BỐ CỤC**
- I. Êxotê lên ngôi hoàng hậu (1,2)
 - II. Âm mưu của Haman (3,4)
 - III. Êxotê hành động (5)
 - IV. Ysơraên được giải cứu (6-10)

I. ÊXÔTÊ LÊN NGÔI HOÀNG HẬU (1,2)

Chương một bắt đầu thời với thời hưng thịnh của vua Asuêru, đế quốc Pherơơ. Vua bày đại tiệc – kéo dài 6 tháng - thiết đãi các thượng quan, triều thần, tướng lãnh và tổng trấn của cả đế quốc. Sau đó vua khoản đãi toàn thể nhân dân ở thủ đô trong 7 ngày (1:5). Đến ngày thứ bảy, vua làm gì (1:10, 11)?

Vua ra lệnh các thái giám đưa hoàng hậu Vảthi đến ra mắt vua – để mọi người có thể chiêm ngưỡng vẻ đẹp nghiêng thành của nàng. Vảthi nhất định không chịu đến với các thái giám. Vua vô cùng tức giận.

Các cố vấn đề nghị vua làm gì (1:13-22)? Vì hoàng hậu có lỗi nặng với vua và mọi người – bày gương xấu – phụ nữ có lý do để không vâng phục chồng. Truất phế Vảthi, chọn người khác. Họ đề nghị làm gì sau đó (2:2-4)? Tuyển chọn gái đẹp trong các tỉnh toàn quốc. Người nào được vua ưa thích sẽ làm hoàng hậu, thay thế Vảthi.

Êxotê là một trong số các thiếu nữ được chọn (2:8). Vì cha mẹ mất sớm, Mạcđôchê, người anh con cậu đem Êxotê về nuôi. Êxotê được chọn làm hoàng hậu (2:17). Mạcđôchê có công trạng lớn nào

(2:21-23)? Biết tin hai thái giám âm mưu sát hại vua, Mạcđôchê bảo Êxôtê tâu lại vua. Âm mưu bại lộ, Mạcđôchê được ghi công cứu vua.

II. ÂM MƯU CỦA HAMAN (3,4)

Tể tướng Haman thành công, danh vọng và đầy quyền thế (3:1). Ông cũng là người kiêu ngạo, nhỏ nhen. Thấy Mạcđôchê không chào lạy mình (3:5), Haman tức giận, âm mưu trả thù như thế nào (3:6)? Thay vì giết một mình Mạcđôchê, Haman muốn giết tất cả người Dothái.

Haman trình vua về người Dothái là một đám dân bất trung, nguy hiểm, cần phải tận diệt. Ông định ngày hành động và hứa hẹn vua sẽ được lợi lớn (3:9). Mạcđôchê gửi một bản sắc lệnh của vua cho Êxôtê, nhắn nài (4:14) *Biết đâu nàng được làm hoàng hậu cũng chỉ vì cơ hội này?* Câu hỏi cho chúng ta hôm nay là: *Chúa đặt tôi tại đây để làm gì trong lúc này?*

III. ÊXÔTÊ HÀNH ĐỘNG (5)

Địa vị và quyền thế làm hỏng con người Haman, nhưng Êxôtê lại khác hẳn. Dầu là hoàng hậu Batư, Êxôtê không hề quên anh họ mình và tuyển dân của Đức Giê Hô Va. Nàng hành động khôn ngoan với lòng cương quyết, can đảm. Liều mình đến với vua nhưng không vội vàng tiết lộ nguồn gốc của mình, Êxôtê mời vua và Haman đến dự tiệc.

Vua hỏi Êxôtê muốn xin gì (5:6). Mặc dầu vua sẵn lòng cho nàng bất cứ điều gì, Êxôtê chỉ xin mời vua và Haman đến dự một tiệc nữa ngày hôm sau. Sau bữa tiệc, Haman làm gì khi về đến nhà (5:10-12)? Khoe khoang với thái độ tự mãn, nghĩ đến bữa tiệc ngày mai.

Địa vị cao, tiền của nhiều và tương lai đầy hứa hẹn vẫn chưa làm Haman thỏa mãn. Cái gì đang làm ngứa mắt Haman và ông ta định làm gì để dẹp bỏ chướng ngại đó (5:13, 14)? Xem Mạcđôchê như cái gai trong mắt, nghe lời bèn của bè bạn và gia đình, Haman đóng cái giá cao 25 thước để xin vua treo cổ Mạcđôchê.

IV. YSÔRAÊN ĐƯỢC GIẢI CỨU (6-10)

Sau bữa tiệc đầu tiên, vua không ngủ được nên truyền lệnh đem sử ký ra đọc. Vua được nhắc lại công trạng của Mạcđôchê, người khám phá âm mưu sát hại vua. Hai tên phản thần đã bị trừng trị (2:21-23), Mạcđôchê chẳng những không được thưởng mà hoàn toàn bị bỏ quên (6:3). Vua quên, triều thần quên nhưng ai nhớ? *Đức Giê Hô Va không quên Mạcđôchê. Chính Ngài làm cho vua nhớ.* Chúa để dành phần thưởng lớn hơn, một thời điểm tốt hơn ngàn lần. *Chúng ta cũng có thể bị đời bỏ quên.* Ngay lúc đó, Haman bước vào, vua hỏi: *Nên ban vinh dự gì cho người làm hài lòng ta* (6:6).

Vì tự nghĩ, ngoài ta ra, có ai làm vua hài lòng và xứng đáng được ban thưởng nên Haman đề nghị vua thưởng thật trọng hậu (6:7-9). Vua đồng ý và Haman vô cùng kinh ngạc vì bị bắt làm một điều gì vô cùng ô nhục mà chính mình đề ra (6:10,11)? Lấy áo vua mặc cho Mạcđôchê, dắt ngựa vua cho Mạcđôchê cỡi và dẫn đi trên các đường phố hô lớn: *Đây là vinh dự ban cho bầy tôi trung thành của vua.*

Trong bữa tiệc thứ nhì, Êxôtê trình vua biết âm mưu thâm độc của Haman, muốn tận diệt dân Dothái (7:5, 6). Vua quyết định làm gì (7:8-10)? Ra lệnh bịt mắt và đem treo cổ Haman trên giá gỗ mà Haman dành sẵn cho Mạcđôchê. Châm ngôn 11:8 cho chúng ta bài học gì? *Người công bình được cứu*

khỏi hoạn nạn. Còn kẻ hung ác sa vào đó thế cho người. Gậy ông đập lưng ông! Châm ngôn 26:26, 27.
Gieo gió, gặt bão.

Vì lệnh vua không thể thay đổi (8:8), nên lệnh tiêu diệt dân Dothái sẽ không được thu hồi. Vua ra lệnh mới, cho phép người Dothái được tập hợp để bảo vệ sinh mạng, tài sản và đánh giết tất cả quân thù âm mưu hãm hại họ (8:11).

Mạcđôchê được bổ nhiệm làm thủ tướng thế Haman (8:2 & 15, 16). *Dân Chúa ăn mừng vui vẻ, gửi quà cho nhau vì Đức GiêhôVa giải thoát họ khỏi tay kẻ thù. Ngài đổi buồn ra vui, khổ đau thành sung sướng. Chúa chuyển bại thành thắng (9:22).* Mạcđôchê sẵn sàng trả giá cao: bị Haman ghét, bị đi, sém chết. *What a long-term commitment. Are you ready and willing to pay the price?*

Ngày giải cứu đó trở thành ngày lễ Phurim, cử hành mỗi năm để cảm tạ Chúa (9:28). Ngày nay người Dothái vẫn còn giữ lễ Phurim này như là ngày lễ Tạ ơn.

Hoàn cảnh không thuận lợi, nhưng Mạcđôchê luôn hết lòng chuyển bại thành thắng, lợi dụng mọi cơ hội với niềm tin quyết nơi Đức GiêhôVa quyền năng và thành tín.

Vì Êxôtê quyết tâm, can đảm, liều thân mình mà cả dân tộc được cứu thoát. Êxôtê đã nắm lấy cơ hội. Nàng hành động với Chúa, trong thiên thời để thay đổi vận mạng của dân tộc.

Êxôtê tính cái giá phải trả, sẵn sàng hy sinh, bằng lòng trả giá. Nàng biết thứ tự ưu tiên trước mặt Chúa. Vận mạng của dân Chúa quan trọng hơn địa vị của chính mình. Giá trị tâm linh và niềm tin nơi Chúa vững vàng: vận động dân Chúa hiệp nhất kiềng ăn, câu nguyện (4:16, 17). Anh Chị Em và tôi làm gì khi gặp khủng hoảng?

Êxôtê hoàn toàn nương tựa Chúa nhưng không thụ động ngồi yên. Nàng có chương trình hành động và hành động can đảm. Chính Đức GiêhôVa bảo vệ Êxôtê chứ không phải vua. Đức GiêhôVa đã đặt Mạcđôchê và Êxôtê đúng chỗ, đúng lúc. Khi khủng hoảng đến, cả hai đều đã sẵn sàng.

Chúa có đang hành động trong đời sống Anh Chị Em và tôi không? Có phải Chúa đang chuẩn bị chúng ta *cũng chỉ vì cơ hội này không* (4:14)?

Cơ hội chúng ta đang có, hoàn cảnh hiện tại chứ không phải thời điểm lý tưởng mình mong muốn có. Kết quả và phần thưởng có khi đến trễ nhưng Chúa chắc chắn ghi sổ đầy đủ mọi chi tiết phục vụ và tấm lòng trọn thành của con dân Ngài.